

[Elna Munch.]

Danmarks Navn kendt over det meste af Kloden; selv i de mest afsides Egne af Rusland, selv i Kina og Japan bliver en Dansk hilst velkommen som Landsmand af Pat og Patachon. Men til Trods for denne verdensomspændende Popularitet tror jeg ikke, man kan regne med, at alle Landets Filmteatre skal være henvist til dem. Dertil kommer, at de nu ogsaa filmer i Filmsselskaber i Udlandet samtidig med, at nogle af vore mest kendte Instruktører arbejder i Tyskland, Frankrig og Amerika.

For øvrigt er det ved den herskende Fordelingsmetode af Films saaledes, at et Selskab slutter Kontrakt med en bestemt Gruppe af Biografteatre og udelukker Konkurrenterne, som ikke kan faa nogen af dettes Films. Allerede derved bliver en Del af Biografteatrene afskaaret fra at bringe danske Films. Man kunde maaske henvise til, at det er en øjeblikkelig Tilstand, at der kun frembringes saa faa danske Films; men jeg tror, at det vil være saaledes til Stadighed, at Filmsindustrien aldrig vil komme til at betyde noget for Danmark, fordi vor Natur og vort Folkeliv ikke frembyder de samme rige Muligheder for Filmen, som de gør i andre Lande. Derfor tror jeg, at man meget nøje maa overveje den foreslaede Bestemmelse. Jeg tror, det vil være et Krav, der er overordentlig vanskeligt at opfylde.

En anden Bestemmelse, at Bevillingerne som Regel gives til en enkelt Person, maa derimod hilses med Glæde. Den tidligere Ordning, der tillod to i Fællesskab at drive et Biografteater, de saakaldte Biografægteskaber, hvor Parterne ofte end ikke kendte hinanden, er udartet i den rene Karikatur. Der vil hvert tredje Aar være Mulighed for at opløse disse Kammeratægteskaber, der sikkert i de allerfleste Tilfælde er blevet et Slags Prøvelsens Ægteskab.

Jeg synes, det vilde være rimeligt at foretage en Undersøgelse af, om det ikke var muligt at tage Bevillingerne fra dem, der i en Række af Aar overhovedet ikke har haft andet med de paagældende Teatre at gøre end at hæve en større Sum Penge aarligt. Det er, saa vidt jeg ved, rigtigt, som det er blevet fremhævet, at en af de paagældende Bevillingshavere lever i Amerika og har været der i længere Tid til Trods for, at det er udtrykkelig bestemt, at han skal have Bopæl i Nærheden af vedkommende Teater. Derimod vil jeg dog stille mig tvivlende overfor den Mulighed, som det ærede Medlem Hr. Hækkerup omtalte,

at „Borgernes Hus“ skulde være prædestineret til en Bevilling. Jeg maa sige, det tror jeg ikke paa. I alt Fald maatte man vel kunne kræve, at den paagældende Bevillingshaver, som ingen Forstand har paa Sagerne, heller ikke blander sig op i dem, men overlader Ledelsen til den, der kunstnerisk og praktisk kan paatage sig denne. Der tiltrænges sikkert en Revision af Forholdet paa dette Omraade.

I Afsnittet om Censuren er der ikke foretaget Forandringer. Sammensætningen er overladt til Justitsministeren, men her tiltrænges der sikkert, som det har været fremhævet fra anden Side, en Reform. Saaledes som Censuren nu er ordnet, er den neppe tidssvarende. Ordningen stammer fra 1913, og overfor den mægtige Udvikling, som Filmen siden har haft, strækker den neppe til. Ganske vist siges det, at Censuren virker overordentlig hensynsfuldt og særdeles elskværdigt, men der klages dog over, at mange Films, der er af aktuel Karakter og ønskes opført hurtigt, maa vente paa Censuren, hvis Medlemmer er ret beskæftigede paa anden Maade, saa at de ikke, selv med stor Velvillie, kan naa at udføre Arbejdet hurtigere. Og naar man betænker, at de kommende Aar vil bringe et endnu langt større Arbejdsfelt, naar Fjernsynet og Tonefilmen bliver almindeligt gennemførte, er det sikkert nødvendigt at reformere Statens Filmcensur. Og naar det sker, vil jeg ligesom andre Talere henstille, at der kommer en Kvinde ind i Filmcensuren. Der kommer saa mange Børn i vore Filmteatre, at det vil være fuldkommen rimeligt, at Mødrene har en Repræsentant i Censuren for disse Teatre.

Det er blevet paapeget, at Censurafgiften skaffer Staten en meget stor Indtægt. I 1926—27 var den 113 000 Kr., medens Udgiften kun var 22 000 Kr. Da det var Meningen, at det hele skulde hvile i sig selv, er der altsaa et urimelig stort Overskud. Jeg mener derfor, at der for det første vil være Raad til at skaffe en formaalstjenlig Censur, og for det andet ogsaa Raad til at eftergive Teatrene en Del af de Beløb, man hidtil har opkrævet hos dem.

Forslaget indeholder Bestemmelser om, hvad der skal forbydes af Censuren. Der var maaske Grund til at tale om, hvad der ikke bør forbydes. Der er saaledes neppe nogen Grund til at opretholde en politisk Censur. Der er sikkert blevet forbudt gode historiske Films af politiske Hensyn, hvad der vist ingen Grund er til. Man har, saa vidt jeg ved, forbudt flere